

HISTORIE ČLAS ČLS JEP

MUDr. Ladislav Fildán

Česká lékařská akupunkturistická společnost
České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně
Czech Medical Acupuncture Society
of the Czech Medical Association of J. E. Purkyne

- Historie ČLAS - spjatá s historií akupunktury v ČSSR (ČSR a SSR, ČR)
- 1925 – prof. MUDr. Eduard CMUNT – revmatická onemocnění
Piešťany
- (Pelnář: Patologie a terapie nemocí vnitřních, 3. díl)
- Do 60. let není o akup. písemných důkazů o jejím používání

- 1960-1961 – MZ vysílá doc. MUDr. J. Vymazala, CSc. na několika
měsíční stáž do Číny

- První monografie:
- Vymazal J., Tuháček M: „Akupunktura“ – teoretická i praktická studie se zaměřením k neurologii (Thomayerova sbírka č. 433, Státní zdravotnické nakladatelství, Praha 1965).
- aplikace akupunktury u pacientů s neurologickými onemocněními na Neurologické klinice UK v Praze (přednosta akademik K. Henner)
- dále v akupunktuře nepokračovali

- 1960-1961 se účastnil vojenský lékař **MUDr. Richard Umlauf, CSc.** vojenské mise v Koreji na 38. rovnoběžce
- Tam se seznámil s akupunkturou a s elánem sobě vlastním ji začal praktikovat ve vojenské nemocnici (VN SNP) v Ružomberoku
- V r. 1961 přednášel, o rok později publikoval první výsledky
- 1965 - **I. celostátní konferenci o akupaktuře** v ružomberské vojenské nemocnici (pod patronací všeobecné sekce ČsLS JEP) –

- 1969 Ružomberok - **II. celostátní konference o akupunkturu** již s mezinárodní účastí.
- Na ní byl zvolen první „celostátní výbor pro akupunkturu“, který se stal přípravným výborem budoucí komise akupunktury
- V přípravném výboru, organizovaném dr. Umlaufem, se objevují většinou jména známých lékařů - akupunkturistů (MUDr. V. Kajdoš, J. Soukup sen., T. Rosinský, A. Rosina, V. Novotný, R. Růžička, V. Keblovský a V. Volák)

- Přípravnému výboru se podařilo prosadit „komise akupunktury“ při fyziatrických společnostech
- 1973 - **Slovenská komise akupunktury při SFS** (předseda dr. Umlauf)
- 1975 - **Česká komise akupunktury při ČFS** (předseda dr. Umlauf)
- 1968 na setkáních zprvu pod rouškou ČVTS (Č. vědecko-technické společnosti), později na 27. interdisciplinárních **elektrodiagnostických seminářích** (Lázně V. Losiny, Jeseník) – doc. MUDr. Dobroslava Jandová
- lékaři všech odborností s veterináři, klinickými farmakology, kybernetiky, fyziky, inženýry, psychology i filozofy

- obhájeny čsl. patenty na Akudias 1 (dr. V. Beran, A. Meluzin)
- přístroj pro peroperační analgézii a vegetativní stabilizaci VESA (s MUDr. dr. Zinaidou Saidovou)
- MUDr. Vladimír Beran (polyhistor, lékař elektronik) je, s panem Antonínem Meluzinem, duchovním otcem české školy elektropunktury.

- 1975 - na podkladě výjimky ministerstva zdravotnictví první - a na dlouho jediné samostatné - oddělení akupunktury ve FNsP Brno-Bohunice (přednosta dr.Umlauf).
- 1976 byly mimořádně povoleny dvě atestace z akupunktury, pouze dr. Umlafovi a dr. Václavu Kajdošovi
- Výbory komisí akupunktury při ČFS a SFS byly velmi aktivní, zorganizovaly řadu odborných akcí (viz přehled) a podařilo se jim prosadit i legalizaci akupunktury.
- 1978 byl organizován první dvoudílný kurz akupunktury v ILF Praha

Legislativa akupunktury v ČR

- 20. 1. 1977 - první metodický návod (Věstník MZ ČSR 1976).
- Akupunktura byla uznána jako interdisciplinární metoda LP péče, její používání bylo vázáno na absolvování školení organizované ILF Praha a směla být použita až po stanovení diagnózy nebo aspoň po určení patogeneze onemocnění.
- Zároveň byly stanoveny její indikace a kontraindikace.
- Novelizace metodického návodu ze dne 20. 12. 1980 (Věstník MZ 1981)
- umožnila školení i všeobecným lékařům a povolila pořádání školení pro další instituce pověřené MZ (tím byl legalizován kurz KÚNZ Jihomoravského kraje, který byl pořádán v r. 1980)

Věstník MZ ČR z roku 1981

- Věstník MZ ČR z roku 1981 o provádění akupunktury
  - akupunktura je **metodou léčebně preventivní péče prováděná proškoleným lékařem s klinickou praxí (atestace z klinického oboru)**
  - pojednává o indikacích, kontraindikacích, způsob vzdělávání atd.

Platí dodnes

- 1981 - prosazena změna komise na **Sekci akupunktury** při ČFS – Česká fyziatrická společnost (předseda dr. Umlauf)
- Od této doby se pracovní dny nebo kongresy pořádaly skoro každoročně
- Školení v akupunkturu pokračovalo v rámci kabinetu léčebné rehabilitace ILF

- 1984 vyrobila Tesla Liberec 1 milion přístrojů Stimul 3 (přístroj pro bodovou TENS), použitelný také k elektropunktuře a jako detektor aktivních bodů, následovala rozsáhlá reklamní akce a náhle se ukázal nedostatek lékařů–akupunkturistů. Na základě reklamací pacientů byly ministerským výnosem v r. 1985 pověřeny KÚNZy základním školením v akupunktuře s tím, že bude prováděno podle závazných osnov a pod garancí ILF. Tím došlo k výraznému nárůstu vyškolených lékařů

- Aktivitou dr. Umlaufa se podařilo dne
- 3. 3. 1990 prosadit vznik samostatné **České akupunkturistické společnosti (ČAS)** později **České lékařské akupunkturistické společnosti (ČLAS)** ČLS JEP.
- Výbor: předseda - R. Umlauf, 1. místopředseda - J. Marek, 2. místopředseda - M. Barešová, vědecký sekretář - F. Pára, hlavní revizor - F. Neradílek, členové - J. Debef, D. Jandová, L. Kučerová, M. Lidická, V. Novotný, R. Růžička, J. Soukup, E. Szarowski a M. Urbanová. Společnost počtem členů patřila mezi deset největších společností ČLS JEP a svou činností se stále řadí mezi velmi aktivní

Akupunktura byla schválena 13.11.1996 Vědeckou radou ČLK jako „funkční specializace“.

- Předseda: ČAS-ČLAS: R. Umlauf (1990-91), F. Pára (od r. 1991 - 2005); L. Fildán (2005-2021)
- Místopředseda: J. Marek (do 1991), M. Barešová (1990-2001), J. Debef (1991-93), P. Prokeš (1993-2017), F. Filípek (2017-2021)
- Vědecký sekretář: F. Pára (do r.1991), J. Marek (1991-1997), L. Fildán (1997-2005). M. Stránecký (2005-2017), D. Bláhová (2017-2021)
- Revizní komise

Funkční specializace - VR ČLK

Vědecká rada České lékařské komory
sekretariát

Šrobárova 50, 100 34 Praha 10, tel 67163010, fax: 67162942

Vážený pan
doc. MUDr. František Pára, CSc.,
neurologická klinika FN
Hradec Králové
500 05 Hradec Králové

V Praze dne 17.2.1997

Čj: VR/48/97

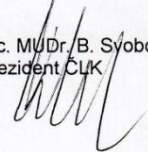
Vážený pane docente,

tímto Vám sděluji, že dne 13.11.1996 jednala Vědecká rada České lékařské komory mimo jiné i o uznání oboru **akupunktura** za funkční specializaci.

Váš návrh byl projednán a **akupunktura** byla přijata za **funkční specializaci**.

S pěkným pozdravem

doc. MUDr. B. Syoboda, CSc.,
prezident ČLK

- Výbor byl z původních 15 členů při poklesu členské základny redukován na 9 členů, revizní komise 3-členná.
- **Na Slovensku se akupunktura stala v březnu 2003 atestačním oborem**
- z ČR obhájily na Slovenskej zdravotnickej univerzite Bratislava 9.-10. 12. 2003 atestaci z akupunktury: M. Barešová, L. Bendová, V. Dolejšová, J. Wankatová a další.

Výuka akupunktury

- Katedra akupunktury na IPVZ Praha
- Kurzy na NCO NZO v Brně
- Oprávnění-Kredit I.stupně
- Oprávnění-Kredit II. Stupně
- Školitel v akupunkturu

Principy vzdělávání v akupunktuře

- Důraz je kladen na anatomii, zejména neuroanatomii, fyziologii a patofyziologii, teorii vzniku a zpracování bolesti, psychologii a psychosomatiku
- Teorie tradiční medicíny také informativně v programu základních kurzů
- Zásadní je důraz na postup lege artis – stanovení diagnózy, doplnit potřebná dostupná vyšetření, bezpečnost pro pacienta

Situace v okolních státech

- **Slovensko**

- lékařský plnohodnotný obor – katedra, hlavní a krajští odborníci, akreditovaná pracoviště, atestace (atestaci má i několik lékařů z ČR), PhD, docentura
- při Lékařské fakultě Slovenskej lekárskej univerzity, (obdoba IPVZ):
  - Ústav tradiční čínské medicíny – Katedra akupunktury
- (kromě jiného zastřešuje TČM, Korejskou medicínu na úrovni spolupráce s Čínou a J.Koreou)

- **Rakousko** – akreditace Lékařské komory Rakouska k provádění akupunktury
(Rakouská lékař. akup. spol. - 60 let)
- **Německo** – několik odborných společností,
2 jsou hlavní (Daegfa přes 10 000 lékařů- akupunkturistů)
- provádění akupunktury ošetřeno podobně jako v Rakousku,
garantováno komorou, hrazeno některými ZP

Výhoda provádění akupunktury lékaři

- Lékař garantuje volbu správného postupu –
tzn. kdy lze akupunkturu použít a kdy ne, může řešit případné komplikace při akupunktuře
- Odpovědnost – pojištění ze zákona
- Vybavené a bezpečné pracoviště
(standardem pouze jednorázové materiály – jehly aj.)

Výhoda provádění akupunktury lékaři

- Lékař garantuje volbu správného postupu –
tzn. kdy lze akupunkturu použít a kdy ne, může řešit případné komplikace při akupunktuře
- Odpovědnost – pojištění ze zákona
- Vybavené a bezpečné pracoviště
(standardem pouze jednorázové materiály – jehly aj.)

Česká lékařská akupunkturistická společnost ČLS JEP (ČLAS)

- přes 7000 lékařů proškolených na IPVZ Praha (dříve ILF) a jím akreditovaných pracovištích (H.Králové, Brno, Ostrava, Olomouc)
- základní kurzy 200 hodin – shodné s EU
- zahraniční lektoři (Německo, Rakousko, Francie, Holandsko, Rusko, Čína, Jižní Korea, Maďarsko, Slovensko)

Prim. MUDR. Richard Umlauf, CSc. (6. 1. 1930-24. 1. 1999)

- – chirurgie, atestace z akupunktury (1976), nejznámější z našich lékařů-akupunkturistů v Evropě i ve světě, nositel mnoha čestných členství a dalších uznání (viz přehled), privátní docent německé DAGfA a italské A.I.M.A.R., neúnavný průkopník a bojovník za legalizaci aku u nás. Organizátor a předseda prvních kongresů aku v Československu (1965, 1969), **3rd World Congress of Scientific Acupuncture ICMART 88 v Praze** (1988) a řady dalších odborných akcí i s mezinárodní účastí. Zakladatel a předseda Slovenské komise aku při SFS (1973), České komise aku při ČFS (1975), České sekce aku při ČFS (1981) i samostatné České akupunkturistické společnosti ČLS JEP (1990). V r. 1975 založil a byl přednostou prvního samostatného oddělení aku ve FN Brno,
- v r.1976 jako první v Evropě obhájil kandidátskou práci na téma aku „Ovlivnění experimentální bolesti u člověka akupunkturou“.
- V r.1983 byl zakládajícím členem **ICMART**, na období 1986-88 byl zvolen jeho druhým prezidentem, členem výboru a doživotním členem Rady starších. Byl řešitelem dílčího státního úkolu s tematikou aku v rámci první pomoci (1990). V r.1990 založil Čsl. lékařskou akademii pro aku a komplementární medicinu, s.r.o., kde školil zájemce o aku (nebyla však oprávněným ani pověřeným pracovištěm). V r. 1992 založil soukromou odbornou ambulanci pro aku.
- Publikoval 124 odborných prací o aku a přidružených technikách v pěti jazycích.

MUDr. Václav Kajdoš

(13. 5. 1922-8. 2. 1990)

- – chirurgie, atestace z akupunktury (1976), lékař-akupunkturista světové úrovně, s encyklopedickými znalostmi, s hlubokými znalostmi filozofie a celé orientální medicíny, průkopník aku u nás. Vycházel z původních literárních pramenů, které pečlivě ověřoval a našim lékařům předkládal nové aku postupy. Od r. 1964 pořádal klinické dny, od r.1966 (Wiesbaden) aktivní účastník kongresů doma i v zahraničí, školil na prvních kurzech ILF Praha (1978), doma publikoval zvl. v Praktickém lékaři. Napsal první populárně naučnou knihu o aku: **Kovem a ohněm** (Kontakt, Praha 1974) a významnou publikaci: Základy tradiční akupunktury (ILF, Praha 1985). Byl členem redakční rady Akupunktur - Theorie und Praxis a American Journal of Acupuncture. Je čestným členem ČLAS in memoriam.

MUDr. Milada Barešová

- 10. 11. 1931 - 9. 4. 2012
- Čestná místopředsedkyně ČLAS
- Hlavní školitelka v ČR pod ILF (IPVZ) – Kabinet akupunktury

- **322 kurzů**
- **5986 absolventů**
- Účast na řadě světových kongresech, v ČR kongres, semináře
- Výuka i na Slovensku

Dr. Ondrej Bangha

Dr. Magda Urbanová

Dr. Oskar Mastalier

Česká lékařská akupunkturistická společnost
České lékařské společnosti J. E. Purkyně

uděluje

POCTU

MUDr. Milady Barešové a MUDr. Richarda Umlaufa, CSc.

za vynikající přínos na poli akupunktury

MUDr. Rastislav Jánoška

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Fildán', is positioned above the printed name of the president.

17. 9. 2021

MUDr. Ladislav Fildán

předseda ČLAS ČLS JEP

MUDr. Radomír Růžička, CSc.

- 18. 2. 1932 Prostějov
- Příručka praktické akupunktury 1978
- Akupunktura v teorii a praxi 1990
- Medailonek k 80.narozeninám
- Acupunctura Bohemo Slovaca • bulletin ČLAS ČLS JEP a SA SLS
  - 1 | 2012 29

MUDr. RADOMÍR RŮŽIČKA

PŘÍRUČKA PRAKTICKÉ
AKUPUNKTURY

1978

MUDr. RADOMÍR RŮŽIČKA, CSc.

AKUPUNKTURA
v teorii a praxi

NADAS

MUDr. Jaroslav Debef

- Praktický lékař Štramberk, okr. Nový Jičín
- První k nám přinesl aurikuloterapii
- Časopis Služba zdravotníkům 3-4/1985, 1-2, 3-4/1986
- Aurikulotherapie v řádu 1.díl
- Aurikulotherapie – Praxe 2. díl

- (foto z r. 2002)

Dr. Anna Loskotová

Dr. Chantal Vullieze

Dr. Francois Beyens

Dr. Yves Rouxville

MUDr. Věra Dolejšová

- 15. 11. 1954 - 2. 6. 2021
- EAV – od r. 1997 základní a pokračovací kurzy (společně se sestrou MUDr. Janou Wankatovou)
- předsedkyně EAV společnosti ČR
- předsedkyně Sdružení lékařů a terapeutů využívajících nekonvenčních diagnostických a terapeutických metod.
- Sdružení pro Nekonvenční medicínu v r. 2002

- vyznamenána německými kolegy v r. 2006 - IMG EAV – stříbrná medaile za přínos pro CAM 2014 (komplementární a alternativní medicínu) a v r. 2014 Medailí za zásluhy ČLS JEP.
- Publikace:
- Základy komplexního přístupu v medicíně, Medica Revue, 1994
První pomoc v nekonvenční medicíně – 2010, nakl. Ostrov
Základy komplexního přístupu v medicíně – 2012, Praha –
rozšířené vydání Organizační činnost Organizace kursů EAV od r. 1997

- 30 přednášek na různých odborných lékařských akcích semináře, kongresy, v SRN, SR
- mnoho přednášek v kurzech akupunktury
- pro pacienty, i pravidelné pořady
- Velká angažovanost v prosazení akupunktury (i nekonvenční medicíny) do zdravotnické legislativy jednání na mnoha různých úrovních
- Malé dědictví – „bod proti alergii podle Dolejšové“
- www.akupunktura.cz, Archiv bulletinu, č. 2-3/2014, str. 60-63)

Dr. Věra Dolejšová

Dr. Jana Wankatová

Doc. MUDr. František Pára, CSc

- 2. 8. 1945
- Čestný předseda ČLAS ČLS JEP
- 1991 – 2005 – předseda ČLAS
- praxe v Pardubicích
- bohatá přednášková činnost na různých odborných akcích v ČR, SR, ve světě

MUDr. Václav Vydra

- 1. 10. 1941 – 2. 2. 2021
- Jeden z průkopníků akupunktury
- Školil v kurzech akupunktury
- Přednášky na úrovni filozoficko-biokybernetické

Dr. Václav Vydra

MUDr. Josef Jonáš

- Nar. 1945
- - původně psychiatr
- Jako jeden z prvních se začala zabývat celostní, holistickou medicínou
- Kniha Křížovka života – 14. vydání
- Institut celostní medicíny v Praze
- Detoxikační medicína
- Joalis
- Marion